

Kopja Informali ta' Sentenza

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GINO CAMILLERI**

Seduta tat-22 ta' April, 2005

Citazzjoni Numru. 1100/1997/1

**International Paint Limited socjeta estera
rapprezentata mill-mandatarju lokali taghha Dottor
Louis Cassar Pullicino**

vs

**Il-bastiment M.V. Plopeni u b'nota tal-14 ta' April, 1998
John A. Gauci Maistre bhala direttur tas-socjeta GM
International Services Limited assumma l-atti tal-kawza
ghan-nom tal-bastiment M.V. Plopeni**

Il-Qorti

Rat ic-citazzjoni fejn is-socjeta attrici ppremettiet:-

Illi l-bastiment konvenut ghandu jaghti lis-socjeta attrici is-somma komplessiva ta' sebat elef erba mija u sebgha u tmenin lira sterlina (GBP 7487) liema somma tirraprezenta

Pagna 1 minn 7

Qrati tal-Gustizzja

Kopja Informali ta' Sentenza

prezz ta' zebgha (marine paint) konsenjata abbord l-bastiment M.V. PLOPENI gewwa Sirena Shipyard f'Constanza, ir-Rumanija, kif jidher mill-annessi fatturi u korrispondenza markati rispettivament Dokument "A", "B", "C" u "D";

Illi ghalkemm l-armaturi tal-bastiment konvenut geww interpellati diversi drabi sabiex ihallsu lis-socjeta attrici s-somma komplessiva hawn fuq indikata, il-pagament xorta baqa ma sarx;

Illi fil-fehma tas-socjeta attrici, dan id-dejn huwa veru, cert, likwidu u dovut u l-konvenut ma ghandux eccezzjonijiet xi igib ghat-talba ghall-hlas tas-socjeta attrici;

Illi ghalhekk dan jaghti id-dritt lis-socjeta attrici tipprocedi kontra l-konvenut bi procediment sommarju specjali kif provdut fil-artikolu l67 et sequitur tal-Kapitolu l2 tal-ligijiet ta' Malta, kif fil-fatt qeghdha taghmel u ghalhekk ghall-finijiet ta' l-artikolu l67 qeghdha tigi prezentata dikjarazzjoni bil-gurament (markata Dokument "E:);

Ghalhekk is-socjeta attrici talbet li l-bastiment konvenut jghid ghaliex m'ghandiex dina l-Qorti:-

(l) tiddeciedi skond it-talba bid-dispensa tas-smiegh tal-kawza a tenur tal-artikolu l67 et sequitur tal-Kapitolu l2 tal-Ligijiet ta' Malta; u

(2) tikkundanna l-bastiment konvenut ihallas lis-socjeta attrici is-somma komplessiva li fid-data tas-sentenza tkun ekwivalenti ghal sebat elef erba mija u sebgha u tmenin lira sterlina (GBP 7487) liema somma tirraprezenta prezz ta' zebgha (marine paint) debitament konsenjata lill-bastiment konvenut u dan ghar-ragunijiet hawn premissi;

Bl-ispejjes u bl-imghax kummercjali mid-data tal-konsenja (l2 ta' Lulju l996) sal-hlas effettiv kontra l-bastiment konvenut li gie ingunt ghas-subizzjoni;

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-dikjarazzjoni tas-socjeta attrici debitament konfermata bil-gurament u l-lista tax-xhieda taghha;

Rat in-nota ta' eccezzjonijiet tal-Kaptan Balasa Valentin in rapprezentanza tal-bastiment konvenut fejn gie exceptit illi l-azzjoni kif promossa mill-attur ghandha tigi respinta bl-ispejjes kontra tieghu stante li l-azzjoni tentata hija wahda in rem meta kif sejjer jirrizulta il-vapur biddel l-idejn u allura azzjoni in rem hija impossibbli;

Rat id-dikjarazzjoni tal-bastiment konvenut debitament konfermata bil-gurament u l-lista tax-xhieda tieghu;

Rat l-atti l-ohra kollha tal-kawza u d-dokumenti esibiti;

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-bastiment konvenut;

Rat in-nota ta' osservazzjonijiet responsiva tas-socjeta attrici;

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet ulterjuri tal-bastiment konvenut;

Rat in-nota ta' osservazzjonijiet ulterjuri tas-socjeta attrici;

Rat il-verbal tas-seduta tal-10 ta' Ottubru 2000;

Ikkonsidrat:

Din hi azzjoni in rem. Is-socjeta attrici estera qed tittanta din il-procedura kontra l-bastiment M.V Plopeni ghal hlas tas-somma ta' sebat elef erba mija u sebgha u tmenin lira sterlina (GBP 7487) rapprezentanti prezz ta' zebgha (marine paint) konsenjata meta l-imsemmi bastiment konvenut kien gewwa Sirena Shipyard f'Constanza, ir-Rumanija;

Il-bastiment konvenut qed jeccepixxi li din l-azzjoni in rem hi impossibli peress li l-bastiment konvenut biddel l-idejn;

Il-fatti rilevanti u mhux kontestati huma s-segwenti:-

Kopja Informali ta' Sentenza

- a) Socjeta statali tar-Rumania, CNN Navron, hi s-sid tal-bastiment konvenut;
- b) Is-socjeta estera attrici kkonsenjat fuq il-bastiment konvenut, waqt li dan kien f'Costanza r-Rumania, kwantita ta' "marine paint" li, apparentement, intuzat appuntu sabiex isir xoghol ta' manutenzjoni fl-istess bastiment konvenut;
- c) L-ordni ghar-rigward ta' din il-konsenja saret mis-socjeta Ritz Rom Marine Srl, li fiz-zmien li saret l-istess ordni u fiz-zmien li sar ix-xoghol relattiv kienu l-armaturi tal-bastiment taht bareboat charter;
- d) Sussegwentement l-istess bastiment, fis-27 ta' Gunju 1996, inghata ukoll taht bareboat charter iehor lill socjeta ohra, cioe' Euro Ship Management and Trading Srl, u ghalhekk din il-kawza saret meta l-bastiment ma kienx ghadu fil-pussess tas-socjeta li kienet ordnat izzebgha in kwestjoni, lanqas ma kien fil-pussess tas-sidien izda kien f'idejn terzi;

Kif gia gie rilevati din hi azzjoni in rem kontra l-bastiment konvenut, li qed jeccepixxi li din l-azzjoni ma tistax tirnexxi stante li appuntu qed issir kontra l-bastiment u b'hekk huma involuti s-sidien tal-bastiment u mhux kontra d-debitur veru u cioe' minn ordna il-merkanzija in kwestjoni. Inltre illum il-bastiment jinsab fil-pussess ta' terzi. Lanqas fil-pussess tas-sidien;

F'dan ir-rigward il-bastiment konvenut isostni li hi s-socjeta, li kienet fiz-zmien l-armatrici tieghu, li hi responsabbli li thallas l-ammont in kwestjoni. Isostni ukoll li la l-vapur u lanqas is-sidien tieghu ma jistghu jigu ritenuti responsabbli ghad-dejn li jkun sar mill-bareboat charterer b'mod partikolari meta ma jirrizultax li d-dejn in kwestjoni sar bil-kunsens tas-sidien. Il-bastiment konvenut ikompli jissottometti li r-responsabbilta' ghal hlas ta' kull tip ta' servizz provdut minn terzi negozjati direttament mill-bareboat charterer, hija responsabbilita kompletament u unikament tal-istess bareboat charterer;

F'dawn ic-cirkostanzi u f'gih il-gustizzja u l-ekwita it-terzi, cioe' s-socjeta attrici, m'ghandiex ikollha xi drittijiet kontra l-bastiment, li zgur mhux proprjeta tal-bareboat charterer.

Skond il-bastiment konvenut f' "bareboat jew demise charter party" l-bastiment fl-aktar sens wiesa jghaddi mis-sid ghall-bare boat charterer ghall-perijodu twil ta' zmien u l-unika konnessjoni tas-sid mal-bastiment tibqa biss ir-registrazzjoni tal-bastiment f' isem is-sid. Kull haga oħra hi r-responsabbilta tac-charterer. Ghalhekk b'din l-azzjoni ser jintlaqat mhux min hu verament id-debitur cioe' il-bareboat charterer izda s-sid li m'ghandu x'jaqsam xejn mad-dejn in kwestjoni;

Il-partijiet jaqblu li l-gurisdizzjoni tal-Qrati maltin fil-kawzi in rem hi regolata mill-Admiralty Court Act tal-1840 u The Admiralty Court Act 1860 u The Admiralty Court Act 1863 u dan in forza tal-artikolu 370 tal-Kap 234. (Vide ukoll Strano v Zahra - Qorti tal-Appell – 6 ta' Gunju 1975 u Bugeja v Foros – Qorti tal-Kummerc - 16 ta' Awissu 1977). F'dawn il-ligijiet hemm indikat fejn il-Qrati maltin ghandhom gurisdizzjoni in rem. F'dan ir-rigward il-bastiment konvenut isostni li dwar ic-cirkostanzi kif prevalenti f'dan il-kaz il-ligi ma tghid xejn u ghalhekk hawnhekk tezisti lacuna fil-ligi maltija. Il-bastiment konvenut isostni li ghalhekk ghandha issir referenza ghall-prattika u l-konswetudini u ghalhekk ukoll referenza ghall-ligi u posizzjoni fl-Ingilterra. Skond il-bastiment konvenut il-ligi Ingliza ma tippermettix li wiehed jipprocedi "in Rem" kontra bastiment jekk il-bniedem li jkun responsabbli in personam meta jkun inholoq id-dejn, ma jkunx is-sid tal-bastiment. Dan hu ukoll ibbasat fuq l-ekwita'. Illum fl-Ingilterra din il-materja hi regolata mis-Supreme Court Act 1981, liema att jirregola kazijiet bhal dak in esami;

M'hemmx dubju li l-imsemmi Supreme Court Act 1981 ma jappilkax ghal Malta. Skond il-ligi, applikabbli ghall-gurisdizzjoni ta' dawn il-qrati, u skond giurisprudenza lokali konstanti, biex ikun hemm "actio in rem" il-kreditu in kwestjoni ghandu jaqa taht l-elenku tal-"cause of action" li hemm fil-ligi, l-azzjoni trid issir kontra l-bastiment, li ukoll

irid ikun fl-ibhra territorjali ta' Malta. Il-bastiment irid ikun maqbud jew mizmum milli jiltaq minn Malta:

F'din il-kawza dawn ir-rekwisit jidhru li huma sodisfatti. Difatti il-mertu in kwestjoni jirrappresenta "necessaries supplied" kif elenkat fil-ligi rilevanti. Appuntu l-vantaggi tal-kawza specjali in rem hi li kreditu kontra bastiment, la darba jigi accertat, jista eventwalment jigi esegwit kontra l-istess bastiment, li jkun ibbenefika mill-istess kreditu. Dan hu rimedju effettiv hafna stante li b'din l-azzjoni jigu evitati kwestjonijiet dwar ir-responsabbilta personali tas-sidien u ta' terzi li jistghu ikunu involuti fil-gestjoni tal-bastiment. B'hekk ukoll konsiderazzjonijiet dwar responsabilita in personam, f'azzjoni bhal din, huma ghal kollox irrilevanti. Fl-azzjoni in rem il-bastiment konvenut jitqies responsabbli direttament ghall-kreditu pretiz u ghalhekk hu necessarju li fl-ewwel lok jigu pjenament sodifatti ir-rekwisiti, voluti mill-ligi, sabiex tirnexxi kawza in rem;

Sewwa tissottometti s-socjeta attrici li ma jistax jinghad li tesisti xi lacuna fil-ligi maltija u li jekk il-ligi tghati gurdizzjoni lill-Qorti f'kawzi bhal dik in esami, b'hekk isegwi li jesisti d-dritt ta' azzjoni a favur is-socjeta attrici. Ghalhekk, skond il-ligi tghana, tesisti l-azzjoni in rem kontra l-bastiment irrespettivament ta' minn huma s-sidien tal-istess bastiment u irrissettivament minn ordna z-zebgha in kwestjoni. F'kaz li jintervjenu fil-kawza s-sidien anke biex jiddefendu l-kawza ir-responsabbilta personali o meno tas-sidien tista tkun rilevanti;

Ghandu ukoll jigi rilevat li l-kreditu in kwestjoni mertu ta' din il-kawza jirrappresenta prezz ta' zebgha li giet usata fil-bastiment konvenut u ghalhekk jirrizulta li l-istess bastiment konvenut ibbenefika mill-istess materjal supplit. Minhabba f'dan kollu ukoll is-sottomissjonijiet tal-bastiment konvenut rigwardanti l-gustizzja u ekwita' mhux daqstant ghandhom lok f'din il-kawza;

Kopja Informali ta' Sentenza

Fid-dawl tal-premess jirrizulta li l-azzjoni attrici hi valida skond il-ligi. Konsegwentement l-eccezzjonijiet tal-bastiment konvenut ghandhom jigu rigettati. Peress li t-talbiet attrici ukoll jirrizultaw sufficjentement pruvati, dawn l-istess talbiet ghandhom jigu akkolti;

Ghal dawn il-motivi:

Tiddeciedi billi fl-ewwel lok tichad l-eccezzjonijiet tal-bastiment konvenut u billi fit-tieni lok tilqa t-talbiet u tikkundanna l-bastiment konvenut ihallas lis-socjeta attrici is-somma komplessiva ekwivalenti fid-data ta' din is-sentenza f'liri maltin ghas-somma ta' sebat elef erba mija u sebgha u tmenin lira sterlina (GBP 7487) liema somma tirraprezenta prezz ta' zebgha (marine paint) debitament konsenjata lill-bastiment konvenut u dan bl-imghaxxijiet kummercjali mit-12 ta' Lulju 1996 sad-data tal-hlas effettiv;

Spejjes kontra l-bastiment konvenut.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----